

Protocol tegen pesten en ander ongewenst gedrag

Inleiding

De school draagt zorg voor een veilig schoolklimaat. Iedereen op school moet zich veilig voelen. Pesten en ander ongewenst gedrag zoals schelden, bedreigen, buitensluiten en discrimineren, maken de school voor medeleerlingen en medewerkers onveilig. Pesten en ander ongewenst gedrag moeten daarom voorkomen worden. Komt pesten of ongewenst gedrag voor, dan moet het direct aangepakt worden.

Bij de aanpak van het pestgedrag wordt steeds afgewogen in welke mate school een rol kan spelen in de oplossing ervan. Uiteraard draagt de school verantwoordelijkheid voor het welbevinden van de leerlingen en neemt zij haar maximale verantwoordelijkheid en zal de school zich steeds de vraag stellen in hoeverre de school de regie heeft of neemt.

Samenleven moet je leren

Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze kennis opdoen. Het is ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten. Zij maken er kennis met de samenleving, dus ook met verschillen tussen mensen met een andere cultuur, godsdienst of geaardheid.

Leerlingen moeten leren om respectvol met elkaar om te gaan. Iedereen wordt gezien, gewaardeerd en geaccepteerd zoals hij is. Je gaat met elkaar in gesprek als het in de omgang even niet lukt. Ook dat hoort bij leren.

Leefregels

'We gaan respectvol met elkaar om op school. We blijven van elkaar en elkaars spullen af. Wij accepteren geen vechten, schelden en (cyber)pesten'. Dit staat in de leefregels van de school. Hiermee wordt de grenzen aangegeven die de school naar alle leerlingen duidelijk wil maken. Het doel is pesten en ongewenst gedrag te voorkomen.

Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als een leerling regelmatig en opzettelijk anderen bedreigt of onder druk zet. Pesten is een vorm van machtsmisbruik, grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Pesten heeft vele vormen. Je kunt een onderscheid maken tussen een keertje plagen (=grenzen verkennen) of pesten. Pesten is welbewust de ander steeds opnieuw beschadigen. Dat kan door mondelinge bedreiging, slaan en schoppen, onder druk zetten, negeren of het stelen of vernielen van bezittingen.

Partijen bij het pesten

Bij pesten zijn er meerdere partijen: de gepeste leerling(en), de pestende leerling(en), de rest van de klas, de medewerkers en de ouders.

Om pesten te voorkomen en waar nodig aan te pakken, zijn alle partijen nodig bij de uitvoering van het beleid.

Pesten voorkomen

De school probeert door diverse (les)activiteiten pesten en ander ongewenst gedrag te voorkomen.

1. Elke klassenmentor en/of leercoach bespreekt aan het begin van het schooljaar de leefregels in de klas en binnen de school. Het verschil tussen plagen en pesten wordt besproken. Ook wordt gevraagd om pesten altijd te melden. Dit is geen klikken maar vragen om hulp.
2. De klassenmentor en/of leercoach bewaakt voortdurend het klassenklimaat. De klassenmentor probeert een veilig klassenklimaat tot stand te brengen en te behouden. Dit is in het belang van alle leerlingen in de klas.
3. In de klassenmentorlessen en vaklessen wordt elk schooljaar regelmatig aandacht gevraagd voor het thema pesten. Dit heeft ook aandacht binnen bepaalde projecten en activiteiten gedurende het schooljaar. Het gaat dan ook over zaken als mediawijsheid en cyberpesten.
4. Leerlingen die onvoldoende weerbaar zijn in de sociale omgang kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan een training sociale vaardigheid of weerbaarheid.

Signalen van pesten

Als medewerkers, ouders of medeleerlingen signalen ontvangen van pesten of ongewenst gedrag, dan brengen zij direct de klassenmentor en/of leercoach op de hoogte.

Pesten en ongewenst gedrag aanpakken

1. Melding
Het medewerker, de leerling of de ouders melden pesten of ongewenst gedrag direct bij de klassenmentor en/of leercoach. Als die niet bereikbaar zijn, melden zij dit bij de afdelingsmanager of adjunct-directeur.
2. Actie
De klassenmentor / afdelingsmanager / adjunct-directeur hoort de partijen en probeert de situatie op te lossen in goed overleg met de ouders. Het resultaat kan zijn: afspraken over de omgang met elkaar, een oplossend gesprek met alle partijen en eventuele maatregelen bij herhaling. Ook ouders kunnen hier ondersteunend zijn.
Indien nodig wordt een gepaste (straf)maatregel genomen.

3. Het pesten stopt niet.

- Dan kan de adjunct-directeur een verzoek tot extra ondersteuning bij de ondersteuningscoördinator neerleggen. Vanuit het ondersteuningsteam wordt bijvoorbeeld iemand aan de klassenmentor en/of leercoach gekoppeld om grip op de situatie in de klas te krijgen en een veilig klassenklimaat te herstellen.
- Als de school zich heeft ingespannen voor een leerling om het pesten of ongewenst gedrag te voorkomen en deze leerling blijft doorgaan met pesten of ongewenst gedrag, dan kunnen disciplinaire maatregelen genomen worden.

Cyberpesten

Voor aanpak zie bijlage.

Zorg en nazorg

Als leerlingen beschadigd zijn door pestgedrag kunnen ze in gesprek gaan met onze vertrouwenspersonen. Ook (mede)pesters zijn welkom als zij er voor hulp open staan.

De klassenmentor en/of leercoach bewaakt het herstel van een evenwichtig en veilig klassenklimaat.

Registratie

Van een pestincident wordt door de leercoach en/of klassenmentor een verslagje gemaakt. Het verslagje wordt opgenomen in Magister.

Monitoring

Daarnaast houdt de school toezicht op een veilig schoolklimaat door

- jaarlijks een tevredenheidsonderzoek af te nemen;
- jaarlijks vanuit het GGD-onderzoek af te nemen, waarin vragen opgenomen zijn over welbevinden en veiligheid;
- nauw contact te houden met de wijkagent en de jongerenwerker die verbonden zijn aan school.

Informatiebronnen

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veilig-leren-en-werken-in-het-onderwijs>

<https://www.schoolenveiligheid.nl/>

Bijlagen

- 1 Wat kunnen signalen zijn van pesten?
- 2 Stappenplan na een melding van pesten
- 3 Cyberpesten

Bijlage 1

WAT KUNNEN SIGNALEN ZIJN VAN PESTEN?

- Niet meer naar school willen.
- Niets meer over school vertellen.
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of niet meer bij anderen gevraagd worden door andere kinderen.
- Slechtere resultaten op school dan vroeger.
- Vaak dingen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen.
- Vaak hoofdpijn of buikpijn hebben.
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen.
- Niet willen gaan slapen; vaker wakker worden of nachtmerries hebben; bedplassen
- De verjaardag niet willen vieren.
- Niet buiten willen spelen.
- Niet alleen een boodschap durven doen.
- Niet meer naar een club willen / durven gaan.
- Bepaalde kleren niet meer aan willen.
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.
- Zelf blessures creëren om niet naar school te hoeven.

Bijlage 2 MOGELIJK STAPPENPLAN NA EEN MELDING VAN PESTEN

De klassenmentor en/of leercoach

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de klassenmentor/leercoach eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de klassenmentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De klassenmentor/leercoach neemt contact op met de ouders van de pester en de gepeste en betreft hen bij de oplossing.
3. De klassenmentor/leercoach bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt. Hij kan in samenspraak met de adjunct-directeur ook het verzoek doen om ondersteuning te krijgen vanuit het zorgteam.
4. De klassenmentor/leercoach praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
5. Indien het probleem escaleert, meldt de klassenmentor/leercoach het gedrag aan de afdelingsmanager en adjunct-directeur van de leerling(en). Hij overhandigt het dossier met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.
6.   Indien het probleem escaleert (zie 5) worden de ouders/verzorgers op de hoogte gesteld en zo nodig betrokken bij het zoeken naar een oplossing.

De adjunct-directeur of afdelingsmanager (afdelingsmanager)

1. De adjunct-directeur kan in onderling overleg, de rol van de klassenmentor overnemen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
2. Hij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
  - confronteren
  - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
  - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij bepaald gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
5. Hij adviseert zo nodig hulp, zowel aan de pester als de gepeste.
6. Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van herhalend wangedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
7. Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
8. Hij koppelt alle informatie weer terug naar de klassenmentor.

Disciplinaire maatregel

Als er ook daarna geen verbetering komt, kan richting de pestende leerling een disciplinaire maatregel opgelegd worden conform het Reglement Bezwaar en beroep in leerlingzaken van OMO. Zie [Beleid en \(klachten-\)regelingen | Ons Middelbaar Onderwijs \(omo.nl\)](#)

Bijlage 3 CYBERPESTEN

Wat is cyberpesten?

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten via het internet, social media en bijvoorbeeld mobiele devices. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van social media veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd er mee in aanraking.

Ongewenst (grensoverschrijdend) internetgedrag

- pest-mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van hate-mail of het dreigen met geweld via bijvoorbeeld de sociale media
- het verspreiden van ongewenst materiaal zoals foto's, porno, gewelddadig materiaal etc.
- webcamseks of sexting: beelden kunnen worden opgeslagen en te zijner tijd leiden tot misbruik
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pestmail.

Het stappenplan na een melding van cyberpesten

- Verzoek de betreffende leerlingen om medewerking te verlenen aan het verwijderen van ongewenste data (die gebruikt zijn bij het pesten).
- Neem contact op met ouders, verzorgers van de gepeste leerling. Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.
- Adviseer om een andere leerling mogelijk te blokkeren.
- In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking: dan kunnen de ouders aangifte doen.
- Verwijs de pester en/of de gepeste door naar het ondersteuningsteam wanneer verdere begeleiding nodig is.

